

محمد(ص) «موثرترین شخصیت تاریخ بشر»^۱

محمد قزوینی نظم آبادی^۲

حمیدرضا یادگاری^۳

چکیده:

مقاله حاضر ترجمه بخشی از کتاب "رتبه‌بندی یکصد تأثیرگذارترین شخصیت تاریخ انسان"^۴ اثر مایکل ایچ هارت (Michael. HHart) ستاره شناس و فیزیکدان یهودی آمریکایی است. مؤلف در زمینه تاریخ چند اثر دیگر تألیف کرده است که از آن جمله دو کتاب: "فهم تاریخ انسان" (۲۰۰۷م) و "تجدید حیات آمریکا" (۲۰۱۵م) است. مایکل هارت در پژوهش خود فهرستی صد نفره از بانفوذترین شخصیت‌ها جامعه بشری از ابتدای خلقت تاکنون را ارائه می‌دهد. در فهرست او نام مبارک پیامبر عظیم‌الشأن اسلام (ص) به عنوان نخستین و بانفوذترین شخصیت تاریخ بشر آمده است. نویسنده در تحقیق خود با مقایسه مأموریت پیامبر اسلام و بعضی شخصیت‌های بزرگ تاریخ جهان از جمله حضرت عیسی(ع) و موسی(ع) چنگیزخان و نیز رهبر استقلال آمریکای جنوبی سیمون بولیوار از منظر اخلاقی، دینی و سیاسی علت انتخاب آن حضرت را به عنوان متنفذترین شخصیت تاریخ بشر برمی‌شمرد. نویسنده در پایان نظرات برخی از افراد برجسته عرصه‌های علم، هنر، اجتماع و سیاست را در علت این انتخاب نقل می‌کند. در اهمیت کتاب همین بس که بیش از پانصد هزار نسخه از آن تاکنون به فروش رفته و به بسیاری از زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است. مترجمان به منظور تبیین هرچه بیشتر موضوع و رفع بعضی از ابهامات مطالبی را در پاورقی و جدول ضمیمه به آن افزوده‌اند.

کلیدواژه‌ها: محمد، مکه، شخصیت، مدینه، عیسی، چنگیزخان.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

^۱ مقاله حاضر ترجمه بخشی از کتاب "رتبه‌بندی یکصد تأثیرگذارترین شخصیت تاریخ انسان" اثر مایکل ایچ هارت (Michael. HHart) ستاره شناس و فیزیکدان یهودی آمریکایی است.

^۲ دکترای تاریخ اسلام، محقق، پژوهشگر و دبیر تاریخ استان مرکزی. Ghazvini1377@gmail.com

^۳ کارشناس ارشد زبان انگلیسی و دبیر دبیرستان‌های استان مرکزی.

^۴ The 100: A Ranking of the most influential persons in history

مقدمه

شخصیت افراد باعث تمایز ایشان از یکدیگر می‌شود و موجبات توفیق آن‌ها را فراهم می‌کند. در بین جوامع انسانی هر زمانی که فردی صفات شخصیتی بیشتری نسبت به سایرین داشته باشد، چهره‌ای برتر یافته و در میان ملت خویش نقش مؤثری یافته است. رهبران و مردان بزرگ از این خصوصیت بهره مند بوده‌اند و به همین دلیل درخشش خاصی داشته‌اند. طبعاً هر چه صفات پسندیده و ویژگی‌های مثبت هر شخصی عالی‌تر و متکامل‌تر باشد آن فرد از تأثیرگذاری بیشتری برخوردار می‌شود و از حدود محیط زندگی، شهر، کشور، ملت و امت خود بیرون رفته و به شخصیتی جهانی تبدیل می‌گردد. گاه همین شخص به واسطه خصوصیات ممتاز و کامل انسانی چون خورشید در همیشه تاریخ می‌درخشد و جمع بشر از سرچشمه معرفت وی نور می‌گیرد.

وجود نازنین پیامبر عظیم‌الشأن اسلام (ص)، مظهر انسان کامل با برخورداری از عالی‌ترین درجات سجایای اخلاقی نمونه‌عالی این موضوع است. آن حضرت در بردباری، سخاوت، جود و کرم، شجاعت، عفو و شرم، حسن ادب و معاشرت، پابندی به عهد و پیمان، تواضع، محبت، امانت و راستگویی، وقار و خاموشی، نظافت و پاکیزگی، زهد و عبادت و بسیاری حسنات دیگر شهره و نظیر ندا شد. قرآن کریم در عبارتی کوتاه و رسا در این زمینه می‌فرماید: "وَأَنَّكَ لَٰعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ. تَوَقَّعًا سِرَّامًا سَجَايَايَ اخْلَاقِي هَسْتِي. قَلَمٌ ۴/ "

بدون شک این صفات ممتاز و بی‌همتای پیامبر اکرم (ص) موجبات موفقیت آن حضرت در گسترش و نشر دین مبین اسلام را فراهم ساخت. تأثیر شخصیت مردان بزرگ در تحولات تاریخی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی از بدیهیات و مسلمات نزد جامعه شناسان و مورخان است و اساساً این افراد هستند که موتور تاریخ را به حرکت در می‌آورند و بر تاریخ تأثیر می‌گذارند و قطعاً خصوصیات اخلاقی و تربیتی ایشان در این زمینه بسیار مؤثر است.

مایکل ایچ هارت ستاره شناس و فیزیکدان آمریکایی یهودی (ت. ۱۹۳۲) که صاحب تألیفاتی مانند: "فهم تاریخ انسان" (۲۰۰۷م) و "تجدید حیات آمریکا" (۲۰۱۵م) در تاریخ است با استناد به همین مسایل حضرت محمد(ص) را در رأس "صد شخصیت تأثیرگذار تاریخ بشر" معرفی می‌کند و با مقایسه تطبیقی آن حضرت با شخصیت‌های بزرگ و مؤثر تاریخ نظیر: موسی، عیسی، چنگیز (از منظر حوزه فتوحات) و سیمون بولیوار (رهبر استقلال امریکای جنوبی) و... معتقد است که ایشان در حوزه دینی و سیاسی بسیار موفق عمل کرد و اکنون از غرب آفریقا تا شرق آسیا تحت تأثیر تعالیم دین اسلام و شخصیت آن حضرت است. مایکل هارت معتقد است که پیامبر اسلام حتی از حضرت عیسی (ع) در تبلیغ و اجرای احکام شریعت خود موفق‌تر بوده است. البته می‌نویسد که این سخن به این معنی نیست (حضرت) محمد از (حضرت) عیسی برتر و یا بزرگتر است. یا همو در مقایسه

گسترش اسلام با فتوحات چنگیز می‌گوید: که هرچند او فتوحات گسترده‌ای داشت اما مغولان در نهایت به همان کشور خود محدود شدند.

بیشتر شخصیت‌های وارد شده در فهرست " موثرترین افراد تاریخ بشر " شامل: پزشکان، فیزیکدانان، شیمی‌دانان، سیاستمداران، اهل ادبیات و هنر، اقتصاددانان، جامعه‌شناسان و... خصوصاً در چند قرن اخیر است. با این‌که اعیان مسلمانان از جمله پزشکان و فیزیکدانان مسلمان در تاریخ فرهنگ و تمدن بشر تأثیر شگرفی داشتند اما از آن‌ها یاد نشده است. نکته دیگر این‌که نویسنده در کتاب خود، دیکتاتورها، تبهکاران و خونریزان بزرگ تاریخ بشر را نیز به‌خاطر تأثیر گذاری بر تاریخ انسان خواه مثبت و یا منفی آورده، هرچند خود از این کار اکراه داشته است. مثلاً ذیل شخصیت شماره ۳۵ (آدلف هیتلر) می‌نویسد از این‌که مجبور است او را در لیست خود قرا دهد متأسف است زیرا او به‌خاطر افکار نژادپرستی خود مسبب مرگ ۳۵ میلیون انسان در جنگ جهانی دوم گردید.

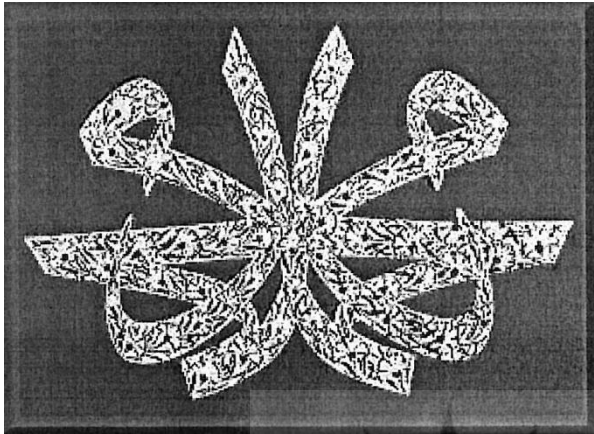
در باب اهمیت کتاب همین بس که تاکنون در ۵۰۰۰۰۰ نسخه از آن به چاپ رسیده و به زبان‌های گوناگون ترجمه شده است.

مترجمان به منظور پاسخ به بعضی ایرادات و نیز تکمیل مطالب توضیحاتی در پاورقی به ترجمه افزوده‌اند و در پایان در قسمت ضمیمه، فهرست این صد شخصیت تأثیرگذار تاریخ بشر را با معرفی کوتاهی از ایشان فراهم ساخته‌اند.

فهرست بیست نفر نخست تأثیرگذارترین صد شخصیت تاریخ بشر به این قرار است:

- ۱- (حضرت) محمد(ص) ۲- اسحاق نیوتن ۳- (حضرت) عیسی مسیح(ع) ۴- بودا ۵- کنفو سیوس
- ۶- پولس رسول ۷- لون ۸- گوتنبرگ ۹- کریستف کلمپ ۱۰- آلبرت انیشتین ۱۱- کارل مارکس
- ۱۲- لویی پاستور ۱۳- گالیله ۱۴- ارسطو ۱۵- لنین ۱۶- (حضرت) موسی(ع) ۱۷- داروین ۱۸- شی‌هوانگ‌ته ۱۹- اگستوس سزار ۲۰- مائو تسه تونگ.

انتخاب محمد(ص) به عنوان تأثیرگذارترین فرد در تاریخ بشر ممکن است تعجب برخی را به دنبال داشته باشد و ممکن است مورد تردید برخی قرار بگیرد اما او تنها مرد تاریخ است که هم در زمینه دینی و هم در زمینه سیاسی فوق‌العاده موفق عمل کرده است. او که اصالتاً در یک خانواده نجیب و

شریف به دنیا آمد، یکی از بزرگترین ادیان جهان را پایه‌گذاری کرد و به یک رهبر سیاسی فوق‌العاده مؤثر تبدیل شد.

امروز، سیزده قرن پس از رحلت ایشان هنوز هم تأثیر و نفوذ او قدرتمند و فراگیر است.^۱ اکثر افراد انتخاب شده در این کتاب این فرصت را داشته‌اند که در

مراکز متمدن و با فرهنگ و دارای شعور سیاسی متولد شوند و رشد و نمو کنند. اما محمد(ص) در سال ۵۷۰ بعد از میلاد در شهر مکه واقع در جنوب عربستان متولد شد.^۲ در آن زمان مکه یک منطقه توسعه نیافته، دور از مراکز تجارت، علم و هنر بود.^۳ او در شش سالگی پدر و مادرش را از دست داد و در محیط نسبتاً نامساعدی پرورش یافت. تاریخ اسلام به ما می‌گوید که وی بی‌سواد (امی) بود. در بیست و پنج سالگی با یک زن بیوه ثروتمند به نام «خدیجه(س)» ازدواج کرد و بدین ترتیب اوضاع اقتصادی خود را سر و سامان داد. با این حال تا نزدیک شدن وی به سن چهل سالگی نشانه‌های کمی که نشان دهد او فرد برجسته‌ای بوده است، در دست است. بیشتر اعراب در آن زمان کافر بوده‌اند و الهه‌ها (خدایان یا بت‌های) بسیاری را می‌پرستیدند. اما در مکه تعداد کمی از یهودیان و مسیحیان نیز وجود داشتند. شکی نیست که محمد(ص) برای اولین بار از خدای واحد و قادر مطلق که بر کل جهان هستی حکومت می‌کند، علم آموخت.

وقتی که به چهل سالگی رسید متقاعد شد که خدای واحد حقیقی(الله)، با او صحبت می‌کند و او را برای تبلیغ ایمان راستین به خدای حقیقی برگزیده است. حضرت محمد(ص) به مدت سه سال فقط بستگان و دوستان نزدیکش را به اسلام دعوت کرد، سپس در حدود سال سوم بعثت/ ۶۱۳ م به طور

۱. با توجه به تاریخ نگارش مقاله و مطابق تاریخ هجری آن یعنی سال ۱۳۹۹ هجری قمری، بنابراین بیش از چهارده قرن از رحلت آن حضرت می‌گذرد (مترجم).

۲. شهرهای مکه و مدینه در غرب عربستان قرار دارند(مترجم).

۳. البته مردم مکه عمدتاً به تجارت اشتغال داشتند و این شهر مقدس مسیر عبور کاروان‌های تجاری جنوب به شمال و بالعکس و قرآن کریم درآیه دو سوره قریش "ایلافهم رحله الشتا و الصیف" به آن اشاره دارد(مترجم).

آشکارا شروع به تبلیغ اسلام کرد. هر قدر که مردم مکه به دین اسلام ایمان روی می‌آوردند مقامات مکه خطر تبلیغ را بیشتر احساس می‌کردند. در سال سیزده بعثت/ ۶۲۲ م حضرت محمد به علت به خطر افتادن جاننش به شهر مدینه که در حدود ۲۰۰ مایلی شمال مکه بود مهاجرت و در آنجا قدرت سیاسی قابل توجهی کسب کرد. این سفر که هجرت نامیده می‌شود نقطه عطفی در زندگی پیامبر بود. در مکه او پیروان اندکی به دست آورده بود اما در مدینه پیروان بسیار زیادی پیدا کرد و در اثر نفوذ فراوانش به یک رهبر سیاسی تبدیل شد در طی چند سال بعد، در حالی که شمار پیروانش به سرعت افزایش می‌یافت چند جنگ بین مکه و مدینه رخ داد. این جنگ‌ها در سال ۸ هـ / ۶۳۰ م با بازگشت پیروزمندان محمد (ص) به مکه به عنوان فاتح این نبردها به پایان رسید^۱. پیامبر اسلام در دو سال و نیم باقی‌مانده از عمر خود شاهد ایمان آوردن سریع قبایل عرب به دین اسلام بود. هنگامی که محمد (ص) در سال ۱۱ هـ / ۶۳۲ م وفات کرد، حاکم مقتدر تمام جنوب عربستان شده بود^۲. قبایل بدوی عربستان به عنوان جنگ‌جویان بی‌رحم شهرت داشتند. اما شمار آن‌ها کم بود و آن‌ها گرفتار تفرقه و جنگ‌های داخلی بودند و در مقابل سپاه پادشاهانی که در مناطق شمال ساکن بودند هیچ قدرتی نبودند. با این حال محمد (ص) آن‌ها را برای اولین بار در تاریخ متحد کرد و با الهام از اعتقاد عمیق خود به خدای یگانه و با کمک سپاه کوچک خود به شگفت‌آورترین فتوحات در تاریخ بشر دست یافت. در شمال شرق عربستان امپراطوری بزرگ ایران، ساسانیان واقع بود و در شمال غربی امپراطوری روم شرقی، بیزانس به مرکزیت قسطنطنیه وجود داشت. اعراب از نظر تعداد رقیبی برای این امپراطوری‌ها نبودند.

در میدان نبرد، اعراب با یاری خدا تمام بین‌النهرین (عراق)، سوریه و فلسطین را به سرعت فتح کردند و در سال ۲۰ هـ / ۶۴۲ م مصر را از چنگ امپراطوری روم شرقی در آوردند و سپاه ایران را در جنگ‌های قادسیه در سال ۱۶ هـ / ۶۳۷ م و نهاوند در سال ۲۱ هـ / ۶۴۲ م شکست سختی دادند. اما این فتوحات گسترده که تحت رهبری محمد (ص) و اصحاب نزدیک و جانشینانش مانند علی (ع)، ابوبکر و عمر بن خطاب به دست آمده بود، هنوز ادامه داشت^۳ و تا سال ۹۲ هـ / ۷۱۱ م سپاه اعراب توانست سراسر شمال آفریقا تا اقیانوس اطلس را فتح کند و با عبور از تنگه‌ی جبل الطارق بر پادشاهی ویزیگوت در اسپانیا غلبه کرد.

۱. لازم به ذکر است که هر چند فتح مکه برای مسلمانان بسیار تعیین کننده بود؛ اما غزوات دیگری مانند: حنین و تبوک نیز صورت گرفت. (مترجم).

۲. با توجه به واقع شدن شهرهای حجاز از جمله مکه، مدینه و نیز طائف در سمت غرب عربستان و نیز سیطره اسلام در زمان پیامبر بر یمن و منطقه مرکزی عربستان، عبارت درست‌تر غرب، جنوب و مرکز عربستان می‌باشد. (مترجم).

۳. ترتیب خلفای پیامبر (ص) به ترتیب ابوبکر، عمر، عثمان و علی (ع) است. مضافاً اینکه فتوحات در زمان سه خلیفه نخست رخ داد و در زمان خلافت علی (ع) به دلیل درگیری داخلی آن حضرت با مخالفان داخلی، فتوح چندانی صورت نگرفت. (مترجم).

به نظر می‌رسید که مسلمانان می‌توانستند کل اروپا مسیحی را فتح کنند، اما در سال ۱۱۴هـ/ ۷۳۲ بعد از میلاد در جنگ معروف «تور» که سپاه اسلام که تا مرکز فرانسه پیش رفته بود، سرانجام از فرانسوی‌ها شکست خورد.^۱ با وجود این در کمتر از یک قرن جنگ، این قبایل بدوی با الهام از کلام پیامبر (ص) توانستند بزرگترین امپراطوری را که جهان تا آن وقت دیده بود پایه‌گذاری کنند. مرزهای این امپراطوری از اقیانوس هند تا اقیانوس اطلس می‌رسید و در هر جا که سپاه اسلام پیروزمندانه وارد می‌شد، ساکنان آنجا به طور گسترده به دین اسلام ایمان می‌آوردند. در حال حاضر همه این فتوحات تغییر کرده است. ایرانیان اگرچه از آن زمان تاکنون به دین محمد (ص) وفادار مانده‌اند اما استقلالشان را از اعراب حفظ کرده‌اند. پس از هفت قرن جنگ و خونریزی در اسپانیا سرانجام مسیحیان کل شبه جزیره اسپانیا را فتح کردند.^۲ با این وجود بین‌النهرین و مصر دو گهواره تمدن‌های باستانی مسلمان باقی ماندند و کل سواحل شمال آفریقا نیز مسلمان هستند. البته دین اسلام در قرن‌های بعد به گسترش ادامه داد و بسیار فراتر از مرزهای اولیه فتوحات اسلام توسعه یافت. در حال حاضر دین اسلام ده‌ها میلیون پیرو در آفریقا، آسیای مرکزی، پاکستان، شمال هند و اندونزی دارد. در اندونزی دین اسلام به یک عامل وحدت‌بخش تبدیل شده است، اما در شبه قاره هند درگیری میان مسلمانان و هندوها یکی از موانع اصلی وحدت می‌باشد.

پس چگونه می‌توان به طور کلی تأثیر محمد (ص) بر تاریخ بشر را ارزیابی کرد؟ مانند همه ادیان، اسلام نیز تأثیر زیادی را بر زندگی پیروانش دارد. به همین دلیل بنیان‌گذاران ادیان بزرگ جهان نقش پر اهمیتی را در این کتاب دارند. از آنجا که تعداد مسیحیان تقریباً دو برابر تعداد مسلمانان در جهان می‌باشد، ممکن است عجیب به نظر برسد که محمد (ص) بالاتر از عیسی مسیح (ع) رتبه‌بندی شده است. دو دلیل عمده برای این تصمیم وجود دارد. اول: حضرت محمد (ص) در رشد و توسعه اسلام به مراتب نقش مهم‌تری از حضرت عیسی (ع) در توسعه مسیحیت ایفا کرده است. اگرچه حضرت عیسی (ع) مبلغ اصلی احکام و دستورات اخلاقی مسیحیت می‌باشد (تا آنجایی که این احکام

۱. از این واقعه در تاریخ اسلام به "بلاط الشهداء"، واقعه تور یا پواتیه نیز نام می‌برند نافرمانی و رقابت قبایل ناهمگون مسلمان نسبت به یکدیگر که همیشه سبب شکست مسلمین بوده است این شکست سنگین را به بار آورد. گیبین و نیز برخی دیگر از مورخان اروپایی نوشته‌اند که اگر آن روز مسلمان پیروز می‌شدند، امروز به جای کلیساهایی که در لندن برپاست، مسجد بر پا بود و در دانشگاه اسکسford و سایر مراکز علم و دانش بجای تفسیر انجیل اکنون تفسیر قرآن انجام می‌شد. برخی هم معتقدند چنانچه مسلمانان پیروز می‌شدند و در برابر جبهه متحد ژرمن‌ها و فرانک‌ها شکست نمی‌خوردند، اکنون شهرهای پاریس، لندن و رم مراکز مهم اسلامی بودند. (نک: محمد ابراهیم آیتی، آندلس یا حکومت مسلمین در اروپا، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۶، ص ۲۸. همچنین نک: عبدالمجید نعنعی، ترجمه محمد سپهری، دولت امویان در اندلس، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۱، صص ۹۷-۹۸ (مترجم)..

۲. از آنجا که سقوط غرناطه پایتخت دولت اسلامی به عنوان آخرین سنگر اسلام در سال ۸۹۷هـ می‌باشد، عبارت درست‌تر با توجه به فتح کامل این شبه جزیره در قرن دوم، هشت قرن می‌شود. نباید از نظر دور داشت که فتح مناطق جنوبی آن در سال ۹۲ هجری به دست فرمانده شجاع مسلمان "طارق بن زیاد" صورت گرفت (مترجم)..

با احکام یهودیت متفاوت می‌باشد) اما سنت پل به عنوان مبلغ اصلی و نویسنده بخش بزرگی از عهد جدید و تعلیم دهنده اصلی آموزه‌های مسیحیت شناخته می‌شوند. این در حالی است که حضرت محمد(ص) هم به عنوان بنیان‌گذار دین اسلام و هم به عنوان مبلغ اصلی اصول اخلاقی و دینی اسلام شناخته می‌شود. به علاوه وی نقش کلیدی در تبلیغ دین اسلام و پایه‌گذاری اعمال دینی داشته است. همچنین او نویسنده کتاب مقدس مسلمانان، قرآن می‌باشد. قرآن مجموعه‌ای از الهاماتی می‌باشد که به اعتقاد محمد(ص) به طور مستقیم از طرف خدا دریافت کرده است.^۱ بسیاری از سخنان محمد(ص) در طول زندگانی‌اش تقریباً به طور صادقانه‌ای گردآوری شد و بعد از فوت او نیز به طور صحیح و معتبری حفظ شد. بنابراین قرآن به طور کامل افکار و تعلیمات محمد(ص) و تا حد قابل توجهی کلمات دقیق وی را شامل می‌شود. چنین گردآوری کاملی از تعلیمات عیسی(ع) به دست ما نرسیده است. همان‌طور که انجیل برای مسیحیان حائز اهمیت می‌باشد، قرآن نیز برای مسلمانان دارای اهمیت است و این عامل باعث افزایش تأثیر سخنان محمد(ص) شده است. احتمال دارد که تأثیر نسبی محمد(ص) بر دین اسلام از تأثیر مشترک عیسی مسیح(ع) و سنت پل بر مسیحیت بیشتر باشد. به نظر می‌رسد که فقط از لحاظ دینی تأثیر محمد(ص) به اندازه تأثیر عیسی(ع) بوده است. اما دلیل دوم این است که محمد(ص) (برخلاف عیسی مسیح(ع)) هم رهبر دینی بوده و هم رهبر سیاسی. در واقع او به عنوان نیروی محرکه تمام فتوحات اعراب پرنفوذترین رهبر سیاسی تمام دوران‌ها به حساب می‌آید. برخی ممکن است بگویند، بسیاری از رویدادهای مهم تاریخی که اتفاق افتاده است اجتناب‌ناپذیر بودند و می‌توانستند حتی بدون رهبری یک رهبر سیاسی خاصی اتفاق بیفتند. مثلاً مستعمرات آمریکای جنوبی احتمالاً می‌توانستند استقلالشان را حتی بدون رهبری سیمون بولیوار از اسپانیا به دست آورند. اما این امر در مورد فتوحات اعراب صدق نمی‌کند. هیچ اتفاقی مشابه فتوحات محمد(ص) قبلاً رخ نداده بود و هیچ دلیلی وجود ندارد که قبول کنیم همه این فتوحات بدون او حاصل می‌شده است. تنها فتوحات قابل مقایسه در تاریخ بشر، فتوحات مغول‌ها در قرن هفتم هجری/ سیزدهم میلادی است که اساساً با نفوذ چنگیزخان به وجود آمده است. این فتوحات اگرچه از فتوحات اعراب گسترده‌تر بود اما استقرار و دوام نداشتند و امروزه تنها مناطق تحت نفوذ مغول‌ها مربوط به زمان قبل از چنگیزخان می‌باشند. این فتوحات به مراتب متفاوت از فتوحات اعراب می‌باشد. از عراق تا مراکش زنجیره کاملی از ملت‌های مسلمان وجود دارد

۱. جای بسیار تعجب است که مؤلف قرآن کریم را دست‌آورد پیامبر اسلام و نه وحی الهی می‌داند. قرآن کریم برای رفع این تهمت تحدی کرده و در طی چند آیه از مخالفان خواسته که اگر شک دارند که این کتاب از سوی خداوند بزرگ است و اگر شک دارید که آنچه بر بنده خود نازل کردیم، وحی است یک سوره همانند آن بیاورید (نک: هود/ ۱۳؛ بقره/ ۲۳-۲۴؛ اسراء/ ۸۸). تحدی قرآن تاکنون بی‌پاسخ مانده است و کسانی که قرآن را وحی الهی نمی‌دانند، تاکنون نتوانسته‌اند، سوره‌ای مانند یکی از سوره‌های آن بیاورند. (مترجم).

که نه تنها به و سیله دین اسلام با هم متحدند بلکه به و سیله زبان عربی، تاریخ و فرهنگ نیز متحد می‌باشند.

محوریت قرآن در دین اسلام و این که به زبان عربی نوشته شده است احتمالاً از انحراف و تضعیف زبان عربی به گویش های نامفهوم جلوگیری کرده است. در غیر این صورت ممکن بود این اتفاق در طول سیزده قرن رخ دهد. البته تفاوت ها و اختلافات قابل ملاحظه‌ای میان این کشورهای عربی وجود دارد اما این اختلاف جزئی نباید ما را از عناصر مهم وحدت که تاکنون ادامه داشته غافل کند. به عنوان مثال، ایران و اندونزی که از کشورهای اسلامی و تولید کننده نفت می‌باشند در تحریم نفتی علیه اسرائیل در زمستان ۱۹۷۳-۱۹۷۴ شرکت نکردند. این یک اتفاق تصادفی نیست که فقط کشورهای عربی در این تحریم‌ها شرکت کردند. ما می‌بینیم که فتوحات اعراب در قرن نخست هجری / هفتم میلادی نقش مهمی در تاریخ بشر ایفا کرده است. احساس می‌کنم که این نفوذ بی‌نظیر دینی و سیاسی است که باعث شد محمد(ص) به عنوان با نفوذترین فرد در تاریخ بشر انتخاب شود.

نظر غیرمسلمانان درباره حضرت محمد(ص)

لئوناردو داوینچی: اگر فرض کنیم انسانی مثل محمد(ص) پادشاه کل جهان می‌شد، وی مشکلات جهان را به گونه‌ای حل می‌کرد که صلح و شادی برای تمام جهانیان به ارمغان می‌آورد.

جرج برنارد شاو: افرادی مانند پاستور و سالک رهبران درجه اول جهانند. افرادی مانند گاندی و کنفوسیوس در یک طرف و اسکندر و سزار در طرف دیگر رهبران درجه دوم و شاید درجه سوم جهان باشند. عیسی مسیح(ع) و بودا در درجه سوم قرار می‌گیرند. شاید بزرگترین رهبر همه دوران‌ها محمد(ص) است که ترکیبی از رهبران درجه‌ی اول، دوم و سوم می‌باشد. به نسبت کمتری موسی(ع) نیز مانند محمد(ص) می‌باشد.

پروفسور ژول مَسیر مَن: پاپ و سزار هم رئیس حکومت و هم رئیس کلیسا بوده‌اند. اما پاپ فردی بدون ادعا بود و سزار بدون یک سپاه دائمی، محافظ شخصی، نیروی پلیس و درآمد ثابت حکومت می‌کرد. تنها فردی که حق دارد بگوید حکومتش کاملاً الهی بوده، محمد(ص) است. چرا که او تمام قدرتها را داشت. او به قدرت توجهی نداشت و سادگی زندگی او در همراهی با زندگی عموم مردم بود.

کشیش آر بو سورت اسمیت: محمد(ص) روح محبت بود و تأثیر و نفوذ او تو سطر همه احساس می‌شد و محبت او هرگز توسط اطرافیانش فراموش نشد.

دیوان چند شارما: پیامبران مشرق زمین، کلکته ۱۹۳۵، صفحه ۱۲۲: چهار سال پس از مرگ یوس تینیانوس در سال ۵۶۹ بعد از میلاد در مکه مردی به دنیا آمد که بیشترین تأثیر را بر نوع بشر گذاشت و آن محمد(ص) بود.

جان ویلیام دراپر: تاریخچه رشد اندیشه در اروپا، لندن ۱۸۷۵، جلد ۱، صص ۳۲۹-۳۳۰: محمد(ص) در مدت یکسال و اندی یک حکومت معنوی، سیاسی و مقتدری در مدینه تشکیل داد و با اهرمی که در دستش بود جهان را به لرزه انداخت.

جان آستین: «محمد(ص) پیامبر خدا» در مجله‌ی هفتگی کا سیل ۲۴ سپتامبر ۱۹۲۷: محمد(ص) یک فیلسوف، سخنور، رسول، قانون‌گذار، سلحشور، فاتح و تجدید کننده باورهای منطقی، بنیان‌گذار بیست امپراطوری دنیوی (مادی) و یک امپراطوری معنوی است. با توجه به تمام معیارهایی که عظمت انسان‌ها را تعیین می‌کنند، ممکن است بپرسید آیا انسانی بزرگتر از محمد(ص) وجود دارد؟
لامارتین: تاریخ ترکیه، پاریس ۱۸۵۴، جلد ۱۱، صفحه ۲۷۲۶-۲۷۲۷: این غیرممکن است که کسی زندگی و شخصیت پیامبر بزرگ عربستان را مطالعه کند و با چگونگی تعلیمات و زندگی او آشنا شود و برای او احساس احترام نکند، چرا که ایشان یکی از پیامبران بزرگ خداوند است. آنچه را که برای شما بیان می‌کنم ممکن است تکراری باشد اما من هر زمان که زندگی محمد(ص) را می‌خوانم یک حس تحسین و آرامش بیشتری را برای این معلم بزرگ عرب (اسلام) احساس می‌کنم.
آنی بسانت: «زندگی و تعالیم محمد(ص)» مدرّس، ۱۹۳۲، صفحه ۴: محمد(ص) موفق‌ترین همه پیامبران و شخصیت‌های دینی است.

دانشنامه بریتانیکا

من (زندگی) این مرد فوق‌العاده شگفت‌انگیز را مورد مطالعه قرار دادم و به نظرم باید او را نجات دهنده بشریت نامید، بدون آن که از عقاید مسیحیت خود دست بردارم.

جرج برنارد شاو در «اسلام اصیل»:

محمد(ص) فردی است که در تاریخ بشر کاملاً منحصر به فرد و سه لایه است. او هم زمان بنیان‌گذار یک ملت، یک امپراطوری و یک دین است!^۱

پروژه گاه‌نگار علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱. این همه مجد و عظمت بیه سبب تقوا، تلاش‌های خالصانه و فداکاری‌های آن حضرت برای هدایت بشر است و خداوند متعال هم پاداش آن را داد. «و رفعنا لک ذکرك» و ما نام تو را بزرگ گردانیم. شرح/۴. و یا "نَ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا. خداوند و فرشتگان او بر محمد درود و سلام می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آوردید بر او صلوات بفرستید و تسلیم کامل ایشان باشید" احزاب/۵۶ (مترجم).

فهرست یکصد شخصیت مؤثر تاریخ بشر مطابق نظر نویسنده

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۱	محمد		۶۳۲-۵۷۰ م	پیامبر اسلام
۲	اسحاق نیوتن		۱۶۴۲-۱۷۲۷ م	فیزیکدان، ریاضیدان انگلیسی، واضع قانون گرانش و قوانین حرکت
۳	عیسی (ع)		۶۳۰ ق.م	او شخصیت محوری و بنیانگذار مسیحیت است و مسلمانان وی را به عنوان پیامبر می‌شناسند.
۴	بودا		۴۸۳-۵۶۳ ق.م	بنیانگذار آئین بودا
۵	کنفوسیوس		۴۷۹-۵۵۱ ق.م	بنیانگذار آئین کنفوسیوس. نخستین فیلسوف چینی که در عقیده و دکترین خود موفق بوده است.
۶	پولس رسول		۶۴-۴ م	دومین چهره مهم بعد از حضرت مسیح. در تاریخ مسیحیت بزرگترین مبلغ مسیحیت است.
۷	تسای لون		۱۲۱-۴۸ م	مخترع کاغذ. او کارمند دربار سلطنتی هان چین بود.
۸	یوهان گوتنبرگ		۱۴۶۸-۱۴۰۰ م	مخترع آلمانی چاپ

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۹	کریستوفر کلمب		۱۴۵۱-۱۵۰۶م	کاشف آمریکا
۱۰	آلبرت انیشتین		۱۸۷۹-۱۹۵۵م	واضع نظریه نسبیت
۱۱	ارنست چه گوارا		۱۹۲۸م	پزشک، نویسنده، رهبر، فرمانده نظامی، رئیس دولت و یک شخصیت برجسته در انقلاب کوبا. تصویر گلهای او از زمان مرگش به همه جا به نمادی تبدیل شده و یک نشان جهانی در فرهنگ عامه است.
۱۲	لویی پاستور		۱۸۲۲-۱۸۹۵م	کاشف میکروبها و بنیانگذار پاستوریزه کردن
۱۳	گالیله		۱۵۶۴-۱۶۴۲م	ستاره شناسی که تاکید کرد زمین به دور خورشید می چرخد. او راه را برای کارهای نیوتن هموار کرد.
۱۴	ارسطو		۳۸۴-۳۲۲ ق.م	فیلسوف وعالم. او علم منطق را پایه گذاری کرد.
۱۵	لنین		۱۸۷۰-۱۹۲۴ م	بنیانگذار کمونیسم در روسیه و شاگرد کارل مارکس

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۱۶	موسی (ع)		(ح. س. ۱۳. ق. م.)	پیامبر دین یهود، پیامبری که مسلمانان نبوت وی را به رسمیت می شناسد معجزات وی توسط تورات، انجیل و قرآن مورد حمایت قرار گرفت.
۱۷	چارلز داروین		۱۸۸۲-۱۸۰۹ م	این طبیعیدان انگلیسی نظریه "انتخابات طبیعی" دارد از مهمترین کتابهای او "اصل اجناس" و "نسل آدمی" است که در آن او از این ایده الهام گرفته است که انسان و میمون یا به جای شامپانزه ها متعلق به یک خاستگاه هستند، جد مشترک دارند و حاصل مطالعات وی نظریه او در باب "تکامل" است
۱۸	شی هوانگ ته		۲۵۹-۲۱۰ ق.م	امپراتور سلسله شین چین. اصلاحات عظیمی را در چین انجام داده و آن را تا امروز متحد کرده است. مقیاس ها، ترازوها، اندازه واگن ها و حروف را یکسان کرد. اما همه کتاب های زمان خود را به آتش کشید (به جز بعضی از کتاب های کشاورزی و صنعت). در سلطنت وی دیوار بزرگ ساخته شد.

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۱۹	آگوستوس سزار		۲۱۰-۲۵۹ ق.م	بنیانگذار امپراتوری روم خواهرزاده ژولیوس سزار، که به جنگ های داخلی پایان داد و نظم را به جمهوری روم بازگرداند.
۲۰	مائو تسه - تونگ		۱۹۴۹-۱۹۶۳ م	رهبر حزب کمونیست چین مارکسیست متعصب بود انتقال چین از سرما به داری به سوسیالیسم. او یک سیاستمدار و فرمانده ارتش چین بود.
۲۱	چنگیز خان		۵۴۹-۶۲۴ ه.ق	رهبر مغول، که قبا یل مغول را متحد کرده و آنها را به جنگهایی در خارج از کشورش سوق داده، شمال چین و ایران را به تصرف خود درآورد و سپس درگذشت و فرزندش اکتای خان بعد از وی به حکومت رسید.
۲۲	اقلیدس		۳۲۸-۲۸۵ ق.م	ریاضی دان یونانی که کتاب "اصول هندسه" را نوشت.
۲۳	مارتین لوتر		۱۴۸۳-۱۵۴۶ م	مردی که کلیسای کاتولیک روم را به چالش کشید ایده بخشش و عفو گناه را رد کرد. یکی از تأثیرات عقیده لوتر به گسترش جنگ کلیسا در اروپا و خونریزی

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				وحشتناک بین کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها بود.
۲۴	نیکلاس کوپرنیک		۱۴۸۳-۱۵۴۶م	منجم لهستانی که ثابت کرد، زمین دور خورشید می‌چرخد ^۱ .
۲۵	جیمز وات		۱۷۳۳-۱۸۱۰م	مخترع دستگاه بخار و پیشگام انقلاب صنعتی
۲۶	کنستانتین بزرگ		۲۸۰-۳۳۷م	اولین امپراتور روم مسیحی بود و به خاطر مساعدت او مسیحیت گسترش یافت. وی شهر باستانی بیزانس را بازسازی و گسترش داد. این شهر به قسطنطنیه معروف شد.
۲۷	جرج واشنگتن		۱۷۳۲ - ۱۷۹۹ م	رئیس جمهور نخست ایالات متحده آمریکا. مهمترین موفقیت وی زمانی بود که وی هدایت نیروهای استقلال را به عهده گرفت.
۲۸	مایکل فارادی		۱۷۹۱ - ۱۸۶۷م	مخترع اولین موتور الکتریکی. او بسیاری از اصول برق مغناطیسی را کشف کرد و از بنیانگذاران علم مغناطیست و الکترو شیمی است. او پست رئیس انجمن سلطنتی انگلیس را رد کرد.

^۱ - امروزه تقریباً ثابت شده است که کپلر و کوپرنیک پایه‌گذاران مهمترین کشف نجومی عالم با عنوان مدل خورشید مرکزی منظومه شمسی در ارائه آراء خود تحت تأثیر دانشمندان مسلمان و از همه مهمتر خواجه نصیرالدین طوسی بوده‌اند. (ولایتی، تاریخ تمدن اسلامی، ص ۴۲)..

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۲۹	جیمز کلارک ماکسول		1831 - 1879 م	فیزیکدان انگلیسی که چهار معادله شناخته شده بین برق و مغناطیس را کشف کرد و سهم دیگری در زمینه نوری، نجوم، ترمودینامیک و نظریه حرکت هواپیما دارد
۳۰	برادران رایت		اورویل 1871 - 1948 م ویلبر 1867 - 1912 م	مخترعان امریکایی هواپیما
۳۱	آنتوان لاوویزیه		1743 - 1794 م	یکی از مهمترین دانشمندانی که به پیشرفت شیمی کمک کرده است. وی تصریح کرد: احتراق به معنای ترکیب و همراهی اکسیژن با ماده شعله ور است و آب یک ترکیب است و یک عنصر نیست. نویسنده "اصول شیمی". از او به عنوان پدر علم شیمی مدرن یاد می‌شود.
۳۲	زیگموند فروید		1856 - 1939 م	بنیانگذار روان‌کاوی. او تئوری خود را برای ساختن شخصیت انسانی توسعه داد و بر اهمیت ناخودآگاه تأکید کرد و صاحب نظریه سرکوب جنسی است
۳۳	اسکندر بزرگ		323 - 356 ق.م	اسکندر بزرگ. مشهورترین جنگجو و فرمانروا در دوران باستان است. او در تمام نبردهای خود علیه ایران پیروز شد. اسکندر مصر، ایران

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				و افغانستان را فتح کرد. و نبردهای مختلفی را در غرب هند انجام داد وی قصد داشت به شبه جزیره عربستان، شمال ایران، روم، هند و کارتاژ حمله کند، اما در ۳۳ سالگی بر اثر تب درگذشت.
۳۴	ناپلئون بناپارت		1769 - 1821م	امپراتور فرانسه که اصلاحاتی در نظام مالی و قضایی انجام داد و تأسیس بانک و دانشگاه فرانسه از اقدامات اوست، او نبردهایی علیه انگلیس و اسپانیا انجام داد. مصر را فتح کرد و از روسیه شکست خورد.
۳۵	آدولف هیتلر		1889 - 1945م	مایکل هارت می‌گوید که از اینکه هیتلر را علی‌رغم انزجار شدید خود در این فهرست قرار داده متأسف است. او نمی‌خواهد به مردی که ۳۵ میلیون نفر را کشته است، احترام بگذارد، اما چون این فهرست از تاثیر گذارترین‌ها صحبت می‌کند ناچار هیتلر رهبر آلمان را که باعث جنگ جهانی دوم شده ذکر می‌کند. دیدگاه نژاد پرستانه او باعث شد تا تعدادی از روسها، کولی‌ها، یهودیان و دیگران اعدام شوند. هیتلر به توانایی خود در ایراد خطبه

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				های آتشین برای تحریک و تحریض مردم آلمان متکی بود.
۳۶	ویلیام شکسپیر		م 1564 - 1616	نمایشنامه‌نویس و شاعر بزرگ. شاهکارهای او (ژولیوس سزار، کینگ لیر، هملت، مکبث و...)
۳۷	آدام اسمیت		م 1723 - 1790	استاد فلسفه، نظریه‌های اقتصادی را توسعه داد. بنیانگذار اقتصاد کلاسیک و پیشگام اقتصاد سیاسی و پدر اقتصاد مدرن است. او نویسنده کتاب "ثروت ملل"
۳۸	توماس ادیسون		م 1847 - 1931	مخترع برق، لامپ، فونوگراف، ماشین تحریر، تلگراف، باتری های خشک و میکروفون. بیش از هزار و سیصد اختراع به نام او ثبت شده است.
۳۹	آنتونی ون لووینتوک		م 1632 - 1723	دانشمند هلندی که اولین میکروسکوپ نوری ساده را اختراع کرد. اولین کسی است که گلبول های قرمز را توصیف می‌کند
۴۰	افلاطون		370--427 ق.م	فیلسوف یونانی، نویسنده کتاب "جمهوری"
۴۱	مارکونی		م 1874 - 1937	فیزیکدان و مخترع ایتالیایی. مخترع رادیو. اختراع او باعث

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				اخذ جایزه فیزیک نوبل در ۱۹۰۹ شد.
۴۲	بتهوون		م ۱۷۷۰ - ۱۷۹۱	بزرگترین نوازنده و آهنگ ساز تمام دوران. بیشترین تاثیر را در رشد موسیقی کلاسیک داشت. او در اواخر دهه ۴۰ عمر خود کاملاً ناشنوا بود.
۴۳	ورنر هایزنبرگ		م ۱۹۰۱ - ۱۹۷۶	به دلیل ایجاد مکانیک کوانتومی، به وی جایزه نوبل فیزیک اهدا شد.
۴۴	الکساندر گراهام بل		م ۱۸۴۷ - ۱۹۲۲	مخترع تلفن
۴۵	الکساندر فلمینگ		م ۱۸۸۱ - ۱۹۵۵	کاشف پنیسیلین که جان میلیون ها نفر را نجات داده و در درمان بسیاری از بیماری ها نقش داشته است.
۴۶	سیمون بولیوار		م ۱۷۸۳ - ۱۸۳۰	رهبر و بانی استقلال امریکای جنوبی از اشغال اسپانیا
۴۷	الیور کرومول		م ۱۵۹۹ - ۱۶۵۸	یک رهبر نظامی. ارتش سلطنتی انگلیس را در جنگ داخلی شکست داد و به ایجاد دموکراسی پارلمانی و نظام

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				جمهوری در انگلیس کمک کرد.
۴۸	جان لاک		م 1632 - 1704	فیلسوف انگلیسی. اصول دموکراسی مشروطه را وضع کرد.
۴۹	میکل آنژ		م 1475 - 1564	نقاش، مجسمه‌ساز و معمار. کار او در رنسانس پدید آمده است
۵۰	پاپ اروبان دوم		م 1042 - 1099	او پاپی است که جهان مسیحیان را برای جنگ مقدس برای بازپس گیریسرزمین مقدس (فلسطین) فرا خوانده و جنگهای صلیبی را آغاز کر.
۵۱	عمر بن الخطاب		م 586--644	دومین خلیفه مسلمانان، در زمان خلافت خود سوریه، فلسطین، مصر و ایران را فتح کرد، عمر در گسترش اسلام نقش داشت.
۵۲	آشوکا		م 300 - 232	پادشاه هند که از جنگهای نظامی آشفته بود، بودیسم را پذیرفت و به گسترش آن کمک کرد.
۵۳	سنت آگوستین		م 354 - 430	نویسنده و فیلسوف از چهره های تاثیر گذار در مسیحیت غربی. از مهمترین حکمای الهی در زمان خود بود.

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
				کتابهای او "اولین زندگی نامه در غرب" و "اعترافات"
۵۴	ماکس پلانک		م ۱۸۳۵ - ۱۹۴۷	نظریه کوانتومی
۵۵	جان کالوین		م ۱۵۰۹ - ۱۵۶۴	مصلح دینی سوئسی. مردی از جنس خدا که به گسترش پروتستانتیسم کمک کرد. مردم را به بحث در مورد روحانیت و جستجوی دانش تشویق کرد و ملحدان و جادوگران را سوزاند. او موسس مذهب کالوینی است.
۵۶	ویلیام مورتون		م ۱۸۱۹ - ۱۸۶۸	این دانشمند و دندان پزشک امریکایی کاشف بی‌هوشی با استفاده از اتر (Ether) در اقدامات جراحی است.
۵۷	ویلیام هاروی		م ۱۵۷۸ - ۱۶۵۷	پزشک انگلیسی کاشف گردش خون و عملکرد قلب است. او بنیانگذار فیزیولوژی است. ^۱
۵۸	آنتونی هنری بکرل		م ۱۸۵۲ - ۱۹۰۸	کاشف رادیو اکتیویته. جایزه نوبل را در سال ۱۹۰۳ گرفت.

^۱ - ابن نفیس دمشقی (۶۸۷ ه.ق) در تشریح اعضای بدن و ترسیم فرآیند گردش خون سه قرن پیش از ویلیام هاروی پزشک انگلیسی دستگاه گردش خون را تشریح کرده است. (احمدی، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، صص ۲۲۴-۲۲۵، ای.ان. پلاچ، کتابهای بزرگ تمدن اسلامی، صص ۱۹۳-۱۹۵؛ نصر، علم و تمدن در اسلام، ص ۲۰۱).

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۵۹	گرگور یوهان مندل		م ۱۸۲۲ - ۱۸۸۴	راهب و محقق اتریشی قوانین وراثت را کشف کرد. بنیانگذار ژنتیک مدرن.
۶۰	جوزف لستر		م ۱۸۲۷ - ۱۹۱۲	جراح انگلیسی که ماده ضد عفونی کننده را در جراحی ها بکار برد و به این شکل جان میلیونها انسان را که بعد از جراحی به سبب عفونت جان می دادند، نجات داد.
۶۱	نیکلاس اتو		م ۱۸۳۲ - ۱۸۹۱	مخترع آلمانی. اولین موتور احتراق داخلی را ساخت که بطور موثری سوخت را در فضای پیستون یک موتور چهار زمانه ترکیب می کند.
۶۲	لویی داگور		م ۱۷۸۷ - ۱۸۵۱	هنرمند و شیمیدان فرانسوی. یکی از کسانی که عکاسی را توسعه داد.
۶۳	استالین		م ۱۸۷۹ - ۱۹۵۳	دیکتاتور اتحاد جماهیر شوروی در گسترش کمونیسم بین المللی نقش داشت در روسیه او سیاست صنعتی سازی گسترده را اتخاذ کرد که منجر به آن شد روسیه به یک ابرقدرت بین المللی تبدیل شود
۶۴	رنه دکارت		م ۱۵۹۶ - ۱۶۵۰	فیلسوف و ریاضیدان فرانسوی و پدر فلسفه مدرن

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۶۵	جولیوس سزار		ق.م 44--100	سزار روم. قدرت نهایی با پیروزی های نظامی بر اسپانیا و گال ها بود.
۶۶	فرانسیسکو پزارو		م 1475 - 1541	رهبر بیسواد اسپانیایی که به امپراتوری اینکا در پرو در آمریکای جنوبی حمله کرد. یکی از خشن ترین و خونین ترین مهاجمان اسپانیا بود. وی لیما پایتخت فعلی پرو را بنا کرد.
۶۷	هرنان کورتز		م 1485 - 1547	فاتح مکزیک
۶۸	ملکه ایزابلا اول		م 1451 - 1504	ملکه کاستیل که بر اسپانیا و آمریکای لاتین حاکم بود، و به کزیزتوفر کلمب کمک کرد تا آمریکا را کشف کند. او دادگاه های تفتیش عقاید را بعد از شکست مسلمانان در اسپانیا بنا نهاد و آنها را از آنجا اخراج کرد
۶۹	ویلیام فاتح		م 1027--1087	فتح نورمن انگلیس با چند هزار سرباز در حال عبور از کانال انگلیسی به عنوان فرماندار انگلیس همراه بود

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۷۰	توماس جفرسون		م 1743 - 1826	رئیس جمهور سوم ایالات متحده و بانی اعلامیه استقلال و عامل خرید لوئیزیانا است که با الحاق ۱۳ ایالت، وسعت آمریکا را افزایش داد.
۷۱	ژان ژاک روسو		م 1712 - 1778	نویسنده و فیلسوف ونویسنده فرانسوی. نویسنده قرارداد اجتماعی. عقاید وی به تأسیس انقلاب فرانسه کمک کرد. مهمترین کتابهای وی اعترافات و عصر روشنگری نام دارد.
۷۲	ادوارد جنر		م 1749 - 1823	یک پزشک انگلیسی که تکنیک های واکسیناسیون را به عنوان یک اقدام پیشگیرانه در برابر آبله مرغان توسعه داده است
۷۳	ویلیام رونتگن		م 1845 - 1923	استاد آلمانی فیزیک و فلسفه که اشعه X را کشف کرد و در سال ۱۹۰۱ م جایزه نوبل گرفت.
۷۴	یوهان سباستین باخ		م 1685 - 1750	یوهان سباستین باخ، نوازنده آلمانی در زندگی اش مشهور نبود، اما بعد از ۵۰ سال منتقدین او را به عنوان یکی از بزرگترین نوازندگان قلمداد کردند. او از بزرگترین نبوغ موسیقی کلاسیک در تاریخ غرب است.

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۷۵	لائوس تسه		قرن چهارم قبل از میلاد	فیلسوف چینی عهد باستان و چهره مهمی در تائوئیسم. لائوس را یک چهره داستانی و خیالی می‌دانند که اعتبار او به عنوان شخصیت اصلی تمدن چین است. معتقد است که انسان نباید در برابر طبیعت مقاومت کند بلکه باید با آن خود را تطبیق دهد.
۷۶	انریکو فرمی		۱۹۰۱ - ۱۹۵۴ م	فیزیکدان ایتالیایی - آمریکایی که در سال ۱۹۳۸ جایزه نوبل گرفت. او بخشی از تیم اولین راکتور هسته ای و نخستین بمب اتم را تولید کرد. او نظریه گوانتومی را بنیان گذاشت.
۷۷	توماس مالتوس		۱۷۶۶ - ۱۸۳۴ م	پژوهشگر سیاسی و اقتصادی انگلیسی. او به دلیل تئوری های موثرش در باره "رشد جمعیت" معروف گشت.
۷۸	فرانسیس بیکن		۱۵۶۱ - ۱۶۲۶ م	فرانسویس بیکن دولتمرد و نویسنده انگلیسی که با هدایت انقلاب علمی از طریق فلسفه جدید خود مشهور شد. مهمترین کتابهای وی "فلسفه علم" پی شرف علم و "مقالات" است.
۷۹	ولتر		۱۶۹۴ - ۱۷۷۸ م	شاعر، رمان نویس و فیلسوف یکی از پیشگامان روشنگری در فرانسه

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۸۰	جان کندی		م 1917 - 1963	رئیس جمهور ایالات متحده یکی از مهم‌ترین موفقیت‌های وی این بود که در زمان ریاست وی سفرهای آپولو از فضای بیرونی بود.
۸۱	گودوین پینکوس		م 190 1967۲ -	این زیست‌شناس آمریکایی که قرص‌های ضد بارداری را تولید کرد و به همین دلیل، باعث تحولات اساسی در روابط جنسی گردید.
۸۲	سوئی ون ته		م 541 - 604	امپراتوری که کل چین را متحد و به قدرتمندترین کشور آسیا تبدیل کرد
۸۳	مانی		م 216 - 276	بنیانگذار آیین مانی که بیش از هزار سال در خاورمیانه و غرب تا اقیانوس اطلس گسترش یافت. مانویت ترکیبی از بودیسم، مسیحیت و زردشت بود مانی در اوایل قرن سوم در عراق از ایالات ایران بزرگ به دنیا آمد.
۸۴	واسکو دوگاما		م 1460 - 1524	جهانگرد و دریانورد پرتغالی که مسیر مستقیم اروپا به هند را با کشتیرانی به سمت آفریقا کشف کرد (از راه دماغه امید نیک)

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۸۵	شارلمانی		م 724--814	امپراتور فرانسه، بنیانگذار امپراتوری مقدس روم یکی از مهمترین حاکمان در تاریخ اروپا است.
۸۶	کوروش بزرگ		م 590 - 529	بنیانگذار امپراتوری پارس (هخامنشیان)
۸۷	لئونارد اویلر		م 1707 - 1783	ریاضیدان و فیزیکدان سوئسی که قوانین کلی مکانیک و قوانین حرکت خور شید، زمین و ماه را کشف کرد
۸۸	ماکیاولی		م 1469 - 1527	این فیلسوف سیاسی ایتالیایی، نویسنده کتاب پرنس. کتاب مجموعه ای از توصیه ها به حاکم است که معتقد است سیاستمدار هیچ اخلاقی و دینی ندارد و برای رسیدن به اهداف خود باید به فریب و دروغ مسلح شود.
۸۹	زرتشت		م 628 - 551	بنیانگذار ایرانی دین زرتشت و تا به امروز پیروان داشته و نویسنده کتاب "اوستا" است
۹۰	مینا		در حدود سال 3100 ق.م	اولین پادشاهان مصر باستان و اولین کسی که مصر را متحد می کند.

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۹۱	پتر کبیر		م 1672 - 1725	وی بزرگترین تزار روسی محسوب می شود و سیاست "غرب زدگی" جاه طلبانه ترین برنامه های یک حاکم روسیه در تمام دوران بود
۹۲	منیزیم		ق.م 289 - 317	از مهمترین فیلسوفان چینی که پس از کنفوسیوس آمد و به "حکیم ثانی" شناخته می شود.
۹۳	دالتون		ق.م 1766 - 1844	این دانشمند انگلیسی که اتم را یکی از فرضیه های مطالعات علمی معرفی کرده و از آن زمان به بعد اتم به عنوان ورودی و کلید پیشرفت چشمگیر در شیمی تبدیل شده است.
۹۴	هومر		800 ق.م	این ادیب تأثیر عمده ای بر ادبیات جهانی دارد و تصور می شود که نویسنده حماسه های ایللیاد و ادیسه است
۹۵	الیزابت اول		م 1533 - 1603	بزرگترین شخصی که تاکنون بر تخت حکومت انگلیس نشسته است.
۹۶	جاستینین		483-565م	امپراتور بیزانس که بانی پیش نویس قوانین روم بود ابتکار وی اساس قوانین در کشورهای اروپایی شد.

رتبه	نام	تصاویر	دوره زندگی	تأثیر
۹۷	یوهانس کپلر		۱۵۷۱ - ۱۶۳۰ م	ستاره‌شناس و فیزیکدان آلمانی، کاشف قوانین حرکت سیاره‌ای
۹۸	پابلو پیکاسو		۱۸۸۱ - ۱۹۷۳ م	یکی از بزرگان هنر تجسمی. مجسمه ساز، نقاش و هنرمند اسپانیایی تبار و از مشهورترین هنرمندان قرن بیستم.
۹۹	ماهاویرا		۵۲۷ - ۵۹۹ م	ماهاویرا، به معنای قهرمان بزرگ، عنوانی است که توسط مردی که دین را توسعه داده، به پیروان جین داده شده است.
۱۰۰	نیلز بور		۱۸۸۵ - ۱۹۶۲ م	فیزیکدان دانمارکی. صاحب نظریه ساختمان اتم و برنده جایزه نوبل در ۱۹۲۲ م.

فهرست منابع

- قران کریم.
- آیتی، محمد ابراهیم، آندلس یا حکومت مسلمین در اروپا، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.
- حیییم، سلیمان، فرهنگ انگلیسی فارسی، انتشارات معاصر.
- -جان احمدی، فاطمه، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، نشر معارف، ۱۳۹۴.
- جعفریان، رسول، آثار اسلامی مکه و مدینه، نشر مشعر، پاییز ۱۳۸۴.
- صدری افشار، غلامحسین، نسترن و نسرين حکمی و...، فرهنگ مترجم، انتشارات نیلوفر، ۱۳۷۳.
- مصاحب، غلامحسین، دایره المعارف فارسی، انتشارات شرکت سهامی کتابهای جیبی وابسته به انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۸.
- -نصر، سیدحسین، علم و تمدن در اسلام، خوارزمی، ۱۳۵۹.
- نعنعی، عبدالمجید، ترجمه محمد سپهری، دولت امویان در اندلس، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۱.
- Hart, Michael, The 100; A Ranking of the most influential persons. A citadel press Book
- Longman, Handy Learner dictionary Publisher Twelfth impression 1977.
- www. Wikipedia. org Michael H. Hart.